

Na Tvoje Slovo ...

V dnešnom úryvku z evanjelia sv. Lukáša (Lk 5,1-11) sa prelínajú dve rôzne epizódy: *povolanie prvých učeníkov*, ktoré opisujú všetci evanjelisti (Mk 1,16-20; Mt 4,18-22; Lk 5,1nn; Jn 1,35nn); a *zázračný rybolov*, ktorý sa nachádza iba v Jn 21,1-11. Perikopu môžeme rozdeliť na: Ježišovo učenie zástupu z člna (v.1-3), prvý dialóg medzi Ježišom a Šimonom (v.4-5), zázračný rybolov (v.6-7), druhý dialóg medzi Šimonom a Ježišom (v.8-10), a nasledovanie prvých učeníkov (v.11).

Príbeh sa odohráva v blízkosti Genezaretského jazera, ktorého tvar pripomína hudobný nástroj *kinnor*, židovskú harfu. Genezaret bolo pravdepodobne mesto/dedina (Joz 19,35) na západnom brehu Galilejského mora, ktorú Ježiš navštevoval (Mt 14,34; Mk 6,53).

U Lukáša sloveso ἐπίκειμαι (byť umiestnený na/ležať) naznačuje naliehanie zástupu, doslova 'ležanie okolo' Ježiša, lebo chce počuť Božie slovo. Dav je hladný po Slove, nie po zázrakoch a víta Ježiša ako Božie Slovo, plné útechy a nádeje, *'ktoré je účinné svojím vlastným spôsobom a vo veľmi odlišných formách, takže často uniká našim predstavám a porušuje naše vzorce'* (pápež František).

Lukáš používa sloveso εἶδεν (vidieť), no nehovorí o ľuďoch, ale o lodiach na jazere a uvádza, že rybári (muži, ktorí robili svoju každodennú prácu) sú vlastníkmí lodí, ktoré predstavujú ich život. Ježiš nastúpil na jednu z nich, ktorú vlastnil Šimon a vzdialil sa od pevniny, aby mohol efektívnejšie komunikovať. Evanjelista používa dve slovesá: καθίζω (sahnúť) a διδάσκω (učiť), ktoré označujú činnosť, ktorá je vlastná Majstrovi.

Ježiš sa nevzdáľuje, ale zdieľa život s ľuďmi tým, že im dáva Slovo nádeje, aby prekonalí strach, pochybnosti a predsudky. A nastupuje aj na loďku nášho života, aby naplnil náš melancholický život, vrátil nám nádej, radosť a odvahu.

Blízkosť a vzdialenosť Ježiša sú dve charakteristiky Božieho zjavenia. Človek, ktorý počúva Slovo, zažíva Božiu prítomnosť, ale tiež sa učí, ako Mojžiš pred horiacim kríkom, správne postoj - vzdialenosti voči Nemu.

Dialóg medzi Ježišom a Šimonom vyžaduje plnú dôveru. Šimon dostáva nielen príkaz, ale aj smer: musí sa nielen vzdialiť od brehu, ale musí ho aj opustiť a ísť do hlbiny. Rybári, ktorí po namáhavej a neúspešnej noci, sklamaní vystúpili z člna, aby umyli siete, museli opäť loviť a znova spustiť siete. Ježiš ich, a aj nás pozýva, aby sme začali znova, alebo skôr, aby sme začali novým spôsobom.

Ježišovo slovo oživuje v Šimonovi nádej, lebo v ňom spoznáva Mesiáša, Božieho pomazaného (a nazýva ho titulom Učiteľ), a preto nerezignuje, ale začína novú cestu založenú na pokornej a dôveryhodnej poslušnosti. Pán nás žiada, tak ako Petra, aby sme Ho poslúchali, aj vtedy, keď sa zdá, že poslušnosť je neúčinná a zbytočná.

Hojnosť rybolovu zvrýžňuje rozdiel medzi námahou ľudskej práce a logikou Boha. Podľa proroka Ezechiela bola hojnosť rybolovu znakom Božieho požehnania (Ez 47,1-12). Evanjelista Ján hovorí o 153 veľkých rybách (Jn 21,11), čo je číselná hodnota slova כִּסְלִים, ktoré v hebrejčine znamená dobré/krásne.

Šimon Peter, nedokonalé stvorenie, sa spája so svojim Dokonalým Stvoriteľom a spoznáva svojho Pána. Nazýva ho κύριος, čím uznáva jeho božskú všemohúcnosť. Stretnutie medzi ľudským a božským sa stáva milosťou. Šimon Peter sa z očitého

svedka stal učeníkom a ‘služobníkom Slova’, a od vyznania nádeje prechádza k vyznaniu viery.

Výraz φοβέω neznamená iba ‘nebát sa’, ale je to skôr postoj rešpektu, úcty a klaňania sa Tomu, ktorý povoláva. V Biblii nájdeme tento výraz viac ako 350-krát. Pojem ζωγράφω (rybár), utvorený zo slovesa ζωγράφω, ktoré označuje záchranu pred smrťou, a skladá sa zo slova ζωός (živý) a ἀγρεύω (chytiť živého/za živa).

Šimon Peter nie je povolaný robiť nič iné, ako to, čo vie, ale konať to podľa Ježišovho slova. On a jeho spoločníci, opúšťajúc čln, svedčia o oslobodení sa od závislosti na tom, čo má len pozemskú hodnotu, a potvrdzujú krásu slobody, ktorá sa prejavuje príľnutím k Ježišovej osobe a v jeho nasledovaní a zúčastnení sa na jeho poslaní. Reakcia prvých učeníkov je nielen kladná, ale aj radikálna. Berú Ježiša ako svoj jediný orientačný bod a nasledujú ho. Ich život mení perspektívu a účel, takže to, čo bolo nevyhnutné pre život, už nie je podstatné.

Aj my môžeme byť ‘skúsení v tom čo robíme’, ako Šimon Peter, ale bez Krista zostaneme stále uviaznutí v našich loďkách neúspechov a v našich ‘starých a dobrých’, no nie najlepších návykoch. Iba Božie Slovo dá zmysel našim zlyhaniam, ktoré sme často zvyknutí zvaľovať na smolu alebo na iných.

Ježiš nám ponúka svoje Slovo, a žiada, aby bolo prijaté a vypočuté. No nezastavuje sa iba pritom, chce aby bolo uvedené do praxe ... aby sme hovorili a konali v Jeho mene ... aby sme ukázali ľuďom, príkladom nášho života, aké je dobré a krásne otvoriť srdcia na stretnutie s Ním ... aby všetci uverili, že Slovo Božie vždy prekvapuje a dáva nový a plodný význam všetkému nášmu úsiliu ... a hlavne, že jeho Slovo má schopnosť robiť zázraky.